

NASZ PATRON

W dniu 19 października 2017 r. przypadła 75. rocznica śmierci Cyryla Ratajskiego, Współzałożyciela i Patrona naszego Towarzystwa; Prezydenta Miasta Poznania, Jego Honorowego Obywatela; ministra spraw wewnętrznych w rządzie Władysława Grabskiego, podczas II wojny światowej Delegata Rządu na Kraj. Z tej okazji delegacja TMMP, Przewodniczący Rady Miasta, i w imieniu Prezydenta Wicedyrektor Gabinetu Prezydenta, złożyli kwiaty na grobie tego wybitnego Poznańczyka.

Cyryl Ratajski - Współzałożyciel Towarzystwa Miłośników Miasta Poznania, był prawnikiem, działaczem politycznym i regionalistą, zaliczanym do grona najwybitniejszych przedstawicieli okresu międzywojennego w Polsce. Wśród prezydentów Poznania jest uważany za najwybitniejszego Ojca Miasta w jego międzywojennej historii, a kto wie, może i najwybitniejszego w całych dziejach Grodu nad Wartą. Był On znakomitym mężem stanu, a również prekursorem turystyki górskiej i krajoznawstwa w Polsce. Urodził się dnia 3 marca 1875 roku w Zalesiu w Wielkopolsce. W latach 1896 -1900 studiował prawo w Berlinie. Jako zamiłowany turysta i krajoznawca założył w 1910 roku Polskie Towarzystwo Turystyczne Beskid (działające obecnie jako Oddział Cieszyński PTTK). Ratajski był jego pierwszym Prezesem. Podarował Towarzystwu zakupiony przez siebie szczyt góry Ropiczki (obecnie w Republice Czeskiej). Stało na nim, pierwsze w okolicy, polskie schronisko turystyczne. W Raciborzu związał się politycznie z Narodową Demokracją zaboru pruskiego. Wraz z Wojciechem Korfantym wszedł do Rady Głównej Polskiego Towarzystwa Demokratycznego jako przedstawiciel Śląska. W roku 1911 przybył do Poznania. Wkrótce utworzył tu, wspólnie z Bernardem Chrzanowskim, Towarzystwo Krajoznawcze (1913), którego był Wiceprezesem do wybuchu I Wojny Światowej. W roku 1914 zainicjował w łonie tegoż Towarzystwa sekcję Miłośników Miasta Poznania (która została przekształcona w 1922 roku w Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania). Cyryl Ratajski został wybrany Prezydentem Poznania w dniu 26 kwietnia 1922 roku. Zastąpił na tym stanowisku zmarłego w 1921 roku Jarogniewa Drwęskiego, a także pełniące funkcję prezydenta miasta Mikołaja Kiedacza. W inauguracyjnym kładencję przemówieniu zobowiązał się do "naprawy i przebudowy miasta" którą to zresztą obietnicę zrealizował. W okresie od 17 listopada 1924 roku do 14 czerwca 1925 roku pełnił funkcję Ministra Spraw Wewnętrznych w gabinecie Władysława Grabskiego. Na stanowisku Prezydenta Miasta zastąpił Go wiceprezydent Mikołaj Kiedacz. Ratajski wraz z żoną Stanisławą należał do współzałożycieli Towarzystwa Polsko -Czechosłowackiego w Poznaniu. Za działalność na rzecz zbliżenia tych dwóch państw nadano Mu członkostwo honorowe Towarzystwa, a w roku 1929 otrzymał od rządu czeskiego komandorię Orderu Białego Lwa. Dnia 26 czerwca 1934 roku został ponownie wybrany Prezydentem Poznania, po tym jak Minister Spraw Wewnętrznych nie zatwierdził na to stanowisko Władysława Mieczkowskiego. Niestety także sam Ratajski nie uzyskał poparcia Ministra, który wprowadził do Poznania prezydenta komisarycznego, Tadeusza Ruge. Ratajski wstąpił do Stronnictwa Pracy, a w 1937 roku został wybrany Prezesem Zarządu Wojewódzkiego tegoż ugrupowania. Po wybuchu II Wojny Światowej został mianowany Prezydentem Poznania (5 wrzesień 1939), a dnia 7 września tegoż roku przejął obowiązki Wojewody Poznańskiego, po tym jak z miasta wyjechali dotychczasowy prezydent Ruge oraz wojewoda Ludwik Bociański.

Ratajski oficjalnie urzędował do dnia 14 września, jednakże został pozbawiony jakiegokolwiek władzy. W tymże dniu bowiem do poznańskiego Ratusza przyjechał Arthur Greiser, który poinformował Ratajskiego, iż jego urząd przejmie Gerhard Scheffer, jako nadburmistrz Miasta Poznania. Następnie więziony był w charakterze zakładnika i na początku 1940 roku wysiedlony w kieleckie. W okresie okupacji hitlerowskiej reprezentował Stronnictwo Pracy w Politycznym Komitecie Porozumiewawczym. Był także pierwszym Delegatem Rządu na kraj (od grudnia 1940 roku do połowy roku 1942)..

Cyryl Ratajski zmarł w dniu 19 października 1942 roku w Warszawie.

Zdjęcia:

1. Portret Cyryla Ratajskiego - współzałożyciela i Patrona naszego Towarzystwa; Prezydenta Miasta Poznania, Jego Honorowego Obywatela; ministra spraw wewnętrznych w rządzie Władysława Grabskiego, podczas II wojny światowej Delegata Rządu na Kraj.
2. Grób Cyryla Ratajskiego na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan.
3. Przewodniczący Rady Miasta, Grzegorz Ganowicz, Wicedyrektorka Gabinetu Prezydenta oraz Prezes TMMP, prof. UAM, dr hab. Antoni Szczuciński przy składaniu kwiatów na grobie Patrona TMMP w 75. Rocznicę Jego śmierci.
4. Delegacja Zarządu TMMP.
5. Pomnik Cyryla Ratajskiego, dłuta Jana Kucza, odsłonięty w Poznaniu w 2002 roku.